

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zápis z jednání Pracovní skupiny pro udržení a rozvoj regionální identity

*Projekt Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko východ II
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009111*

Místo a čas konání: online přes Google Meet, 18. 11. 2021, zahájení ve 14:15 hodin

Seznam účastníků: vizte prezenční listinu, resp. pořízené printscreeny

H. Paverová v úvodu přivítala přítomné členy pracovní skupiny (PS) a avizovala, že se jedná o předposlední jednání v letošním roce a současně v rámci realizace projektu MAP II. Na tento, jak připomněla, od ledna naváže projekt MAP III. Žádost o dotaci za oba MAPy byla podána koncem října, výsledek věcného hodnocení bychom mohli mít k dispozici nejpozději v lednu. O výsledku hodnocení budou zpraveni všichni zapojení aktéři ve vzdělávání. Poslední jednání pracovní skupiny bude uskutečněno v první polovině prosince – s největší pravděpodobností opět online na platformě Google Meet, a to s ohledem na přibývajících nemocnost a karantény ve školách. H. Paverová se přítomných dotázala, zda navrhují již na tomto online setkání další termín PS, panovala však shoda na tom zaslat zhruba týden před potenciálním termínem možnosti výběru ze 2-3 termínů všem členům PS via e-mail. Tento způsob je již osvědčený a vzhledem k dynamickému vývoji situace na školách také operativnější.

H. Paverová poté informovala o pokrocích v projektech na podporu volnočasových aktivit podpořených z dotace MSK. Moravskoslezský kraj, jak připomněla, obdržel dotaci na implementaci Krajského akčního plánu (KAP) a rozhodl se podpořit částkou (až) 1 mil. Kč pravidelnou celoroční činnost žáků formou kroužků v jednotlivých územích (ORP) Moravskoslezského kraje. Od října tak CVČ Kravaře a DDM Hlučín zajišťuje čtyři kroužky zaměřené na robotiku (Úžasný svět robotiky pro mladší a starší žáky) a rukodělné činnosti a práce (Šikovní Prajzulkové a Šikovní bajslíři aneb Děvuchy a synci do života). Přihlašování dětí (primárně) z Hlučínska probíhalo od konce srpna. Všechny kroužky jsou po celý rok zdarma.

Z důvodu špatného signálu na straně pana Radima Lokoče bylo se členy PS dohodnuto, že se body programu přeskupí – jako první tedy v rámci věcné části vystoupí pan Lokoč, koordinátor aktivit za oblast regionální identity. Pan Lokoč nejprve všechny taktéž přivítal, omluvil z jednání pana Jiřího Nemináře, který se v tomto čase účastní pohřbu a stručně shrnul obsah minulé pracovní skupiny včetně stanovených úkolů. Připomněl, že minule bylo avizováno zaslání zpracovaných podkladů k jednotlivým obcím (tzv. „karty obcí“) k připomínkování ze strany členů PS. Tyto karty, jak pokračoval pan Lokoč, bohužel nebyly zaslány z důvodu problémů s mapami obcí, kdy při sestavování map (ortofoto, historických) docházelo k mnoha problémům. Mapy musely být spojovány, dokupovány, protože byly špatně oskenované, neúplné. Momentálně je z celkového počtu cca 35 obcí a městských částí hotovo asi ¼ včetně pohlednic, které se podařilo zajistit. Podklady k obcím jsou ale v tuto chvíli obsahově a rozsahově prakticky úplné, do konce roku bude probíhat jejich kompletace. Radim Lokoč uvedl, že

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

byla členům PS prostřednictvím Hany Paverové zaslána již kompletně zpracovaná karta obce Oldřišov a že takto budou zpracovány další obce a budou členům PS postupně zasílány. Následně požádal členy PS o otevření zasláné karty (Oldřišova), která slouží jako vzor, jelikož se jedná o obec, kterou pan Lokoč nejlépe zná a ví o ní mnoho. Zmínil, že u ostatních obcí zřejmě nebudou informace tak podrobné, protože znalosti o ostatních obcích budou ze strany autorů omezenější, nicméně, jak podotkl, karty budou díky elektronické podobě stále „otevřené“, resp. je bude možné kdykoli doplnit a rovněž každý pedagog si může úkoly k jednotlivým tématům rozšířit a revidovat dle svého uvážení.

Stejnou formou, jakou je zpracovaná karta Oldřišova, by měly být zpracovány i ostatní obce, tzn., v první části bude uvedena historie obce + základní informace a otázky k této části. V dalších částech jsou zobrazeny mapy, pohlednice, případně fotografie. Vždy jsou uvedeny náměty – otázky, úkoly, jak se s těmito materiály dá pracovat. Jak již bylo řečeno, pedagogové si zde mohou dopsat i vlastní otázky. Mapy a fotografie, kromě umístění v kartě obce, budou k dispozici i samostatně v pdf, bude tedy možné je promítnout, vytisknout, udělat výřez apod. Radim Lokoč upozornil, že mapy jsou opatřeny vodoznakem (jsou zakoupené, chráněné autorskými právy) a neměly by se používat pro jiné účely, než jaké byly uvedeny při jejich zakoupení. Karty v poslední části obsahují další úkoly a náměty různých aktivit, přičemž východiskem a inspirací byly předchozí projekty, výstupy, pracovní listy, aktivity včetně aktivit a výstupů Muzea Hlučínska. Pan Lokoč zmínil, že byly zohledněny spádové oblasti škol a byly tedy zpracovány např. i karty Štěpánkovic, Pustých Jakartic či Malých Hoštic. Ke zmiňovaným pohlednicím dodal, že Muzeum Hlučínska vydalo krásnou knihu Hlučínsko na pohlednicích – i tuto publikaci tedy mohou pedagogové využít a pro potřeby výuky si některé z pohlednic oskenovat. Nyní budou karty obcí intenzivně kompletovány, budou ponechána i žlutě zvýrazněná pole k doplnění. Do karet je možné dodat i další fotografie, mají-li členové PS nějaké k dispozici, taktéž je možné doplnit otázky dle znalosti míst členů PS.

Radim Lokoč se dotázal, zda jsou ke kartám obcí nějaké dotazy, připomínky, aby mohly být rovnou zapracovány i u dalších karet. Podle paní Šárky Gargošové ze ZŠ a MŠ Bolatice je vše „*moc hezky zpracované*“. Pan Lokoč poděkoval a ještě dovysvětlil zdržení s mapami – skenovaly se totiž velké mapy, např. Hlučínsko je na rozhraní asi šesti listů a některé listy (historické mapy) se vůbec nedaly použít kvůli špatné kvalitě. Mapy se přizpůsobovaly tak, že historické mapy a ortofotomapy se u daných obcí kryjí, dají se dávat přes sebe/vedle sebe, i měřítkově by to mělo vycházet stejně; dá se např. zjistit, kde dříve stával mlýn a porovnat se současností. Pan Lokoč se opětovně zeptal, zda jsou ke kartám ještě nějaké připomínky a požadavky – pokud nikoli, uvedl, že dle karty obce Oldřišov by tedy byly zpracovány a následně členům pracovní skupiny postoupeny všechny ostatní karty obcí. Tímto požádal členy PS, zda by poté mohli poskytnout zpětnou vazbu a případně i doplnění k jejich mateřské obci nebo k obci, kterou znají.

V další části pan Lokoč seznámil přítomné s postupem prací v dalších oblastech Vlastivědy. Témata na webovou stránku se aktuálně dokončují, zbývá už jen několik nezpracovaných. Zejména se pracuje na obrazových materiálech (středověk a novověk) s Daliborem Halátkem z MAS Opavsko, p. Kamil Vitásek zpracovává krátká audia a videa k tématu kolektivizace - úryvky vzpomínek pamětníků z Bohuslavic a Bolatic, případně jsou k dispozici i nastříhaná videa k válce. Video zaměřená na vybrané historické stavební památky Hlučínska (kostely, zámky, architektura) jsou natočená, scénáře jsou hotové. Na

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

konci listopadu by měl režisér pan J. Mudra představit zpracovaný materiál a poté se již budou natáčet komentáře.

Vzhledem k nerealizování původně plánovaných exkurzí byly prostředky (jak bylo domluveno na dřívějších jednáních PS) využity na rozšíření hry na webu, momentálně se rovněž zpracovává video zalednění a také osidlování zdejší krajiny (animace). Výukové hodiny Malého mulara (Vlastivědný kufřík) probíhají v ZŠ, ohlasy jsou dle pana Lokoče velmi dobré. Kufřík by měl být po ukončení projektu MAP II školám i nadále k dispozici, systém ještě není úplně dohodnutý, ale předpokládá se, že aktivitu bude mít v gesci Muzeum Hlučínska. Pan Lokoč poděkoval za pozornost a ještě se naposled dotázal, zda jsou stran přítomných nějaké podněty, dotazy nebo připomínky. Vzhledem k tomu, že žádné připomínky nezazněly, ujala se slova H. Paverová.

Druhá část programu se zaměřila na informace k aktualizaci dokumentace MAP II. H. Paverová vzpomenu, že v souladu s metodikou Postupy MAP II má v průběhu realizace projektu MAP II dojít ke dvěma aktualizacím. První – se zapojením členů pracovních skupin – probíhala od 10/2018 do 03/2019. Druhá byla za součinnosti PS zahájena koncem minulého školního roku. V obou případech tak je uplatňován konzultační a komunikační proces napříč orgány MAP II. V případě této, druhé, aktualizace byli nejprve členové jednotlivých pracovních skupin požádáni o vyplnění elektronického dotazníku prostřednictvím Google formuláře (06/2021). Ještě předtím ale byla plánovaná aktualizace avizována na předchozích (online) setkáních. Krátké dotazníkové šetření se zaměřilo na problémové okruhy a rovněž na jednotlivé kvadranty Swot-3 analýzy. Realizační tým provedl na základě výsledků dotazníkového šetření revizi problémových okruhů a Swot-3 analýzy, které předložil (prostřednictvím sdílené obrazovky) členům na aktuálním jednání pracovní skupiny. Při finalizaci revize problémových okruhů budou, jak avizovala H. Paverová, rovněž reflektovány odpovědi z dotazníkového šetření realizovaného v rámci Podaktivity 2.7 Podpora škol v plánování.

H. Paverová nejprve promítla problémové okruhy identifikované v první „vlně“ aktualizací (přelom 2018/19) a paralelně navrženou (předběžnou) revizi problémových okruhů (PO) dle výsledků dotazníkového šetření z června. Následně došlo k prodiskutování jednotlivých PO. Revidované problémové okruhy (PO) jsou zvýrazněny modře. Níže jsou zachyceny změny oproti původní verzi.

Problémové okruhy za oblast Udržení a rozvoj regionální identity:

- a) *Problém přístupu v (samotných) rodinách – absence vzorů pro děti a žáky*
- b) *Odlíšný přístup, zájem a invence pedagogů*
- c) *Nedostatek (stabilních) finančních prostředků na aktivity směřující k udržení a rozvoji regionální identity*
- d) *Nezájem stran dětí a žáků o tradiční aktivity (tíhnou mnohdy k pasivní zábavě v podobě sezení u počítače)*
- e) *Stárnutí velké části spolkové základny – personální úbytek, odcházející vzory*

Revize oproti původnímu vymezení PO:

- ⇒ V případě bodu e) došlo na základě domluvy se členy PS k samostatnému vymezení a rozšíření PO (část „stárnutí velké části spolkové základny“ byla dříve součástí problémového okruhu c)).
- ⇒ Odstranění dříve vymezeného PO *Nízká nabídka rozličných volnočasových aktivit na periferii území.*

Kromě problémových okruhů byly dále projednány jednotlivé kvadranty Swot-3 analýzy, jmenovitě silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Rovněž v tomto případě, jak poznamenala H. Paverová, vychází návrh jednotlivých 3 bodů za každý kvadrant z výsledků dotazníkového šetření, které byly také promítnuty. Pan Herbert Pavera, starosta obce Bolatice a předseda SOH, podotkl, že za slabou stránku mj. považuje skutečnost, že někteří pedagogové nemají zájem o tuto problematiku a nevyužívají v hodinách edukační materiály, které byly v minulosti vytvořeny (zpěvníky, Příroda a krajina Hlučínska aj.). Právě škola, resp. konkrétní pedagog může mít dle jeho názoru podstatný vliv na budování pozitivního vztahu k regionu, a to především díky poznatkům, které děti na půdě školy získávají. V případě silných stránek a hrozeb se členové PS shodují, že je záhodno uvést i další body nad rámec tří požadovaných, a to z důvodu, že tyto jsou z jejich pohledu relevantní a měly by ve výčtu zaznít, byť např. menším písmem. Po zpracování připomínek stran členů pracovní skupiny má SWOT-3 analýza následující (finální) podobu:

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">▪ Existence Muzea Hlučínska, odborníci na danou problematiku (spolupracující s Muzeem)▪ Pedagogové a místní nadšenci mající a podporující zájem o region▪ Podpora regionální identity ze strany obcí, DSO a dalších subjektů▪ Bohatá historie, specifičnost a svébytnost regionu	<ul style="list-style-type: none">▪ Nízký zájem ze strany mladých lidí, velká konkurence jiných zájmových činností▪ Chybějící vzory v rodině / stárnutí spolkové základny▪ Rozdíly mezi školami, odlišný přístup, zájem a invence pedagogů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">▪ Širší zapojení učitelů z místních škol, větší zájem pedagogů o přiblížení regionální identity žákům▪ Posílení spektra stávajících akcí a aktivit se zacílením na mladou generaci a rodiny s dětmi▪ Větší provázanost a více příležitostí k setkávání na úrovni obce – spolky – školy	<ul style="list-style-type: none">▪ Nedostatek (stabilních) finančních prostředků na podporu aktivit zvyšujících povědomí o regionu▪ Rostoucí či trvalý nezájem ze strany mladé generace▪ Nezájem místních aktérů o podporu regionální identity a zvyšování povědomí o regionu▪ Hrozba personálního úbytku (a nadšenců) na úrovni spolkové činnosti

Další bod programu byl věnován reflexi Cílů uvedených ve Strategickém rámci MAP II. Za prioritu s č. 4 Udržení a rozvoj regionální identity byl v minulosti artikulován 1 cíl v tomto znění:

Cíl 4.1: *Zakomponovat zachování znalostí místní historie, kultury, tradic, zvyků a manuálních dovedností Hlučínska do výuky ve školách a do mimoškolních akcí prostřednictvím spolupráce škol, spolků a dalších subjektů a organizací*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Následně měli přítomní možnost přečíst si (na sdílené obrazovce) popis daného cíle a vyjádřit svůj názor k případné revizi. Po diskuzi a domluvě se členy pracovní skupiny bude cíl zachován ve výše uvedeném znění, rovněž nedochází k formulační obměně. H. Paverová poděkovala za součinnost členů PS a poznamenala, že do příštího jednání pracovní skupiny doplní specifické cíle/opatření, které budou následně členům PS postoupeny k odsouhlasení.

Poslední předaná informace k danému věcnému bodu směřovala k výčtu jednotlivých dílčích výstupů tvořících tzv. finální MAP. H. Paverová uvedla, že bude v polovině prosince (online) zasedat Řídící výbor MAP II, který mj. schválí dokument Finální MAP sestavený z Analytické části, Strategického rámce a Akčního plánu. Právě akční plán, jak pokračovala, bude záležitostí projednávanou na dalším setkání pracovní skupiny. Po domluvě se členy PS bylo dohodnuto, že realizační tým MAP II navrhne přehled možných aktivit za oblast regionální identity a tyto předloží na příštím jednání PS.

V posledním bodu programu, kterým je tradičně diskuze a sdílení zkušeností, nebyl vznesen žádný dotaz, poznatek či připomínka. H. Paverová přítomné ještě pozvala na webináře Zaniká prajzština, které se uskuteční 8. (I. část) a 14. (II. část) prosince pod vedením regionální spisovatelky, paní Evy Tvrdé. Připomněla, že je tímto navázáno na přechozí dva webináře z března a všechny webináře (a případně další návazné akce v dalším roce) jsou zahrnuty pod aktivitu s názvem Kurzy prajzštiny. Všem bylo v závěru poděkováno za součinnost a spolupráci!

Zápis zpracovala: Hana Paverová, Petra Hamelová